

KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ BELGESİ TÖRENİNDE

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. SAYIN YUSUF SARINAY'IN KONUŞMASI

Bilindiği gibi devletler, milletler ve fertlerin hakları ile milletlerarası ilişkileri belgeleyip ispatlayan arşivler, devlet ve millet hayatının devamlılığını ifade ve ispat eden temel kurumlardandır. Bu tarihî ve kültürel rolün yanı sıra, arşivler AB müktesebatından olan "bilgi edinme hakkı" ve "haber alma özgürlüğü" gibi konuların da temelini oluşturmaktadır. Zira günümüz dünyasında bilgi ve belgeye erişimde demokrasi ve açıklık kavramları ön plana çıkmıştır. Böyle bir anlayışın egemen olduğu enformasyon çağında arşivler sadece eski belgelerin saklanılan ve tarihî araştırmalar yapılan yerler olmanın ötesinde, kamu yönetiminde çok önemli görev ve sorumluluklar üstlenmişlerdir.

Genel Müdürlüğümüz Osmanlı Devleti'nin çöküşünden sonra bağımsızlığını kazanan 30'dan fazla devletin yanı sıra Türkiye Cumhuriyeti'nin ilanından bugüne kadar teşekkül eden devletin siyasî, idarî, hukukî, tarihî, ekonomik ve kültürel belgelerini toplayarak muhafaza edip tasnif ederek istifadeye sunan, millî arşiv politikasının esaslarını belirleyen ve bu esasların uygulanmasını takip eden ve denetleyen bir kuruluştur.

Dolayısıyla Genel Müdürlüğümüz Osmanlı'dan Cumhuriyet'e yaklaşık 700 yıllık bir tarihî ve kültürel birikime sahip bulunmakta ve Osmanlı arşivlerimiz millî olmanın yanı sıra milletlerarası bir özellik de taşımaktadır. Zira 70 (web sayfamızda 90'dan fazla) civarında ülke vatandaşı arşivimizde araştırma yapmaktadır. 26 ülke ile arşivlerarası işbirliği protokolü imzalamış bulunmaktayız. Bu açıdan Genel Müdürlüğümüz sadece

milletimize hizmet vermekle kalmamakta bölge ve dünya tarihinin aydınlatılması ve Türk milletinin hasletlerinin dünyaya tanıtılması açısından da önemli bir misyonu üstlenmiş durumdadır. Bu tarihî misyona paralel olarak Cumhuriyet Arşivimizin kamu kurum ve kuruluşları, vatandaşlar ve bilim adamlarına verdiği hizmetler de dikkate alınırsa Genel Müdürlüğümüze "kökü mazide olan âti bir kurum"dur diyebiliriz.

İşte Genel Müdürlüğümüz, böylesine önemli bir misyona sahip olduğunun bilinciyle bu önemli faaliyetleri yürütürken hizmetlerin verim ve kalitesini yükseltmek, iş ve işlemlerde belirli standartlar getirerek kurumda hizmetleri, müşteri memnuniyeti esası üzerine oturtmak ve çağdaş yönetim anlayışının temellerinden olan vatandaşa iyi yönetim hakkını sunabilmek amacıyla "TSE Kalite Yönetim Sistemi Belgelendirme" çalışmalarına başlamıştır.

Yaklaşık 2 yıldır yürüttüğü bu çalışmalar sonucunda kendisine yeni bir politika ve vizyon belirlemiştir. Buna göre;

"Kurum ve kuruluşlar ile araştırmacılara, mevzuat hükümleri çerçevesinde Kalite Yönetim Sistemi'nin şartlarına uygun, bilgi edinme hakkına saygılı, Toplam Kalite Yönetimi'ni hedefleyen, müşteri memnuniyetini esas alan ve bunun için sürekli iyileştirme ilkesini benimseyen bir anlayışla çağdaş, hızlı ve güvenilir arşivcilik hizmeti sunmayı ve dünyada arşiv faaliyetlerinde kalite hareketinin öncüsü olmayı kendisine kalite politikası olarak belirlemiştir.

Vizyonumuz ise;

- Kurum çalışanları üzerinde performans değerlendirilmesi ve yerinde istihdam politikasını kararlı bir şekilde uygulayarak kurumda gerekli yapısal değişiklikleri gerçekleştirmek,

- Teknik alt yapısı büyük oranda tamamlanan ve kurumumuzda yürütülen işlemlerin tamamen bilgisayar ortamında gerçekleştirilmesiyle verimlilik ve kaliteyi artırarak kurumumuzda müşteri memnuniyetini esas alan bir anlayış yerleştirmek,

- Hedef kitlemiz olan yerli ve yabancı araştırmacılara dijital ortamda hızlı bir şekilde hizmet vererek kurumun gelişmiş ülke arşivlerine karşı rekabet gücünü artırmak,

- Vatandaşın bilgi edinme hakkı çerçevesinde belgeye ulaşımını kolaylaştırmak ve gelecek nesillere sağlıklı bir arşiv bırakabilmek için kamu kurum ve kuruluşlarında yürütülen arşiv hizmetlerinin belirlenen politika ve standartlara uygunluğunu daha sıkı bir şekilde izlemek, değerlendirmek ve denetlemek,

- Tarihî hafızamız ve kültürel zenginliğimiz olan arşivlerimizi modern depolarda muhafaza altına almak, belgeleri dijital ortama aktararak orijinal belgelerin kullanımdan dolayı zarar görmesini engelleyerek gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde devretmek,

- Ülkemizi ilgilendiren stratejik konular ile kültürel zenginliğimizi Türk ve Dünya kamuoyuna tanıtıcı faaliyetler yaparak gerçekleştirmek ve bu çerçevede yayınlar yapmaktır.

İşte bu politika ve vizyona paralel olarak yürüttüğümüz çalışmalarda kısa zamanda önemli mesafeler alınmıştır.

Araştırma mevzuatımızda değişiklik yapılarak bilimsel çalışmaların önündeki bürokratik engeller kaldırılarak araştırma hizmetlerimiz AB ile paralel hale getirilmiştir. Tasnifi tamamlanan arşiv kataloglarımız internetten dünya bilim âleminin hizmetine sunulmuştur. Genel Müdürlüğümüzde katalogların fotokopisinin çekilmesi dahi yasakken, bugün on binlerce sayfa katalogun internetten yayınlanması büyük bir zihniyet değişiminin ifadesi olmuştur. Bürokratik ağırlıklı yapıda Osmanlı ve Cumhuriyet Arşivi'nde 1921-Ekim 2004 tarihi itibarıyla 17.559 yerli, 3.829 yabancı araştırmacıya hizmet verilmiştir. Yeni uygulamalar ile iki yılda Genel Müdürlüğümüz web sayfasını ziyaret edenlerin (yerli-yabancı) sayısı 350.000'i, kataloglara abone olanların sayısı da 48.000'i aşmıştır. Diğer taraftan başta Avrupa ülkeleri ve ABD olmak üzere 90'dan fazla ülkeden araştırmacı, kataloglarımıza abone olarak aktif bir şekilde belgeler üzerinden araştırma yapmışlardır. Ayrıca, dijital ortama aktardığımız belgeler üzerinde bilgisayar ortamında araştırma hizmeti verilmeye de başlanmıştır.

Birçok eser ilim dünyasına kazandırılmış; yurt içinde ve yurt dışında düzenlediğimiz sergilerle tarihî ve kültürel zenginliğimiz tanıtılmıştır.

Yerli ve yabancı araştırmacılar ile yaptığımız anket ve görüşmelerle aksaklıklar giderilmiş, müşteri memnuniyeti % 100'lere çıkarılmıştır.

Cumhuriyet arşivinin sağlıklı bir şekilde gelecek nesillere intikali ve bilgi edinme hakkının aksamadan kullanımı sağlanarak vatandaşlarımızın devlete olan güveni ve bağlılıklarını pekiştirmek için mükellef kamu kurum ve kuruluş arşivlerindeki eğitim, rehberlik ve denetim hizmetleri artırılmıştır. Son bir yıl içerisinde kurum ve kuruluşlara 1.060 adet arşivcilik hizmeti verilmiştir.

Genel Müdürlüğümüz kamu kurum ve kuruluşlarındaki dosyalama sistemlerini standartlaştırmak amacıyla başlattığı "Standart Dosya Planı" çalışmalarını son aşamaya getirmiş, e-dönüşüm Türkiye projesinin sağlıklı bir şekilde işlemesi için elektronik belgelerin standartlarının ve yönetim politikalarının belirlenmesi amacıyla yeni bir proje hazırlayarak çalışmalara başlamıştır.

Dışişleri Bakanlığımız ile koordineli yürütülen yurt dışı faaliyetlerimizde ülkemizin ve tarihi zenginliklerimizin tanıtılması açısından önemli mesafeler alınmıştır. Bu çalışmaların sonucunda dünyanın birçok ülkesinden yeni işbirliği teklifleri alınmış, Ağustos 2004'te yapılan 50'den fazla ülkenin üye olduğu EURBICA (Avrupa Arşivciler Birliği)'nin genel kurulunda Genel Müdürlüğümüz yönetim kurulu üyeliğine seçilmiştir. Aldığımız bu başarılı sonuç Genel Müdürlüğümüzün Avrupa ve dünya kamuoyuna yansıyan itibarının bir sonucu olmuştur.

Bugün gururla aldığımız Kalite Yönetim Sistemi Belgesi'ni bize sinerji verecek ve motivasyon sağlayacak yeni bir başlangıç olarak görmemiz gerekir. Şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da tam bir ekip ruhu içinde ve sürekli iyileştirme ilkesi çerçevesinde Kurumumuzu gelişmiş ülke arşivleri ile rekabet edecek seviyeye getirmek için çalışmalarımızı sürdürmeliyiz.

Dünyada arşiv hizmetlerinde kalite hareketinin öncüsü olmanın gururuyla, başta bizleri her konuda destekleyen ve yardımlarını esirgemeyen Başbakanlık Müsteşarı Sayın Ömer DİNÇER Bey olmak üzere, Müsteşar Yardımcılarımıza; bizlere kalite yönetim sistemi konusunda rehberlik eden TSE yönetimi ve çalışanlarına şükranlarımı sunuyorum.

Son olarak, Genel Müdürlüğümüzün İstanbul ve Ankara birimlerinde tam bir ekip anlayışı ile hareket eden tüm mesai arkadaşlarıma huzurlarınızda teşekkürü bir borç bilirim".